

عنوان :

نقش زنان در اشاعه فرهنگ مهدویت

استاد راهنما :

سرکار خانم طیبه مشهدی

گردآورندگان :

زهرا دریایار - فاطمه کیانی - زهرا خوش کردار - شهبلا شکرپور

حوزه علمیه فاطمیه (س) نظرآباد

پاییز ۱۳۹۶

عنوان :

نقش زنان در اشاعه فرهنگ مهدویت

استاد راهنما :

سرکار خانم طیبه مشهدی

گردآورنده :

زهرا دریایار - فاطمه کیانی - زهرا خوش کردار - شهبلا شکرپور

حوزه علمیه فاطمیه (س) نظرآباد

پاییز ۱۳۹۶

چکیده

در عصر غیبت که دوره پنهان زیستی امام زمان (عج) است ، معتقدان به مهدویت برای زمینه سازی و نیل به جامعه ی موعود جهانی ، دارای رسالت ها و مسئولیت های خطیری هستند که با پایبندی و اجرای آنها می توانند زمینه ساز ظهور آن حضرت باشند. در این میان ، نقش زنان که پنجاه درصد جمعیت بشر را به خود اختصاص داده اند ، نقش مهم و تاثیر گذار است ، زیرا زنان منتظر ، علاوه بر اینکه نسبت به خویشتن مسئولیت دارند و باید خود را جزء منتظران واقعی قرار دهند ، همچنین باید به دیگرسازی ، یعنی تربیت و تعالی نسل منتظر نیز همت گمارند. از اینرو زنان دارای دو مسئولیت جهت زمینه سازی ظهور ؛ خودسازی و دیگرسازی می باشند. امام محور عالم هستی است ، مانند خورشید که در مرکز منظومه شمسی است ؛ اگر این اعتقاد مهدویت نباشد انسان به پوچی می رسد و انگیزه زندگی نخواهد داشت چرا که با آمدن امام زندگی سراسر راحتی و آرامش می شود. اهمیت مسئله در این است که اگر بدانیم که عدم ظهور خیلی به ضرر ماست هرچه زودتر اعمالمان را درست کرده و زمینه های ظهور را فراهم می کنیم. همه انسان ها در برابر امام عصر خود مسئول هستند و برای زمینه سازی ظهور آن حضرت وظایفی را بر عهده دارند. زنان علاوه بر نقش عمومی که همه انسان ها عهده دار هستند، می توانند در مواردی به طور خاص ایفای نقش نموده و زمینه های ظهور را فراهم نمایند و این مسئله، اهمیت نقش زنان را در زمینه سازی ظهور روشن می نماید. برای دست یابی به این مهم، شناخت جایگاه زن در ابعاد مختلف لازم است تا بتوان در پرتو آن به چگونگی تأثیرگذاری زن در ابعاد گوناگون پرداخت. در این نوشتار برای پاسخ گویی به کیفیت نقش زنان در زمینه سازی ظهور، ضمن استفاده از کتاب های روایی و تحلیلی، برای استفاده بهتر از نظرات موجود، با مراجعه به سایت های اینترنتی مرتبط با مهدویت و جست وجو در مقالات، فصلنامه ها و ... سعی شده است تا آرائه مطالب به صورت توصیفی - تحلیلی از پویایی هر چه بیشتر برخوردار گردد.

کلیدواژه : منتظران ، زن ، معرفت به امام زمان (عج) ، ظهور

فهرست مطالب

عنوان صفحه

مقدمه ۱

فصل اول : کلیات طرح

بیان و توضیح مسئله ۳

اهمیت و ضرورت تحقیق ۳

پیشینه تحقیق ۳

سوال اصلی ۴

سوالات فرعی ۴

فرضیه های تحقیق ۴

اهداف و دستاورد های مورد انتظار از تحقیق ۵

فصل دوم : مفهوم شناسی مهدویت

۱. مهدویت چیست؟ ۷

۲. مهدویت در قرآن ۸

۳. مهدویت در ادیان ۸

الف. آیین هندوها ۹

ب. آیین زرتشتی ۱۰

ج. آیین یهود ۱۰

لباس فراخ باشد تا محدودیتی برای رشد او ایجاد نکند. جامه ی کودک سفید و دیگر لباس هایش بهتر است رنگین باشد. به پسر جامه ابریشمی نپوشند و تنش را به نرمی و لطافت عادت ندهند و بر عکس لباس ها چندان خشن نباشد که جسمش را بیازارد. در جنبه تن دور داشتن او از آلودگی ها، بر کنار داشتنش از عوارض جسمی از راه رعایت اصول بهداشتی در محیط و غذای طفل امکان پذیر است. در جنبه روان بر کنار داشتن روح او از اضطراب ها، ترس ها و نگرانی ها مورد نظر است. در جنبه مغز دور داشتن او از بدآموزی هاست از آن بابت که مغز او مخزنی قیمتی است و باید در آن چیزهای گرانبها قرار داد. طفل باید در خانه، محبت و مهر، الم و غصه، حزن و تأثر و شادی و سرور را بیاموزد. کمبود مهر عواقب وخیمی برای کودک خواهد داشت زیرا جامعه بی عاطفه، جامعه ای شکننده است نه دیرپا. برای این امر لازم است کودک مورد مهر قرار گیرد؛ او را ببوسند؛ گاهی نازش را بخرند؛ از مراقبتش احساس خستگی نکنند؛ از بهانه گیری او ناراحت نشوند و درباره اش قساوت و بی باکی نشان ندهند. منظور آن است که والدین به کودک آداب معاشرت بیاموزند، طرز زندگی در جمع را به او یاد دهند بدانگونه که او بتواند زندگی دسته جمعی را تحمل کند، همکاری و همگامی نماید و در بین جمع متکلم وحده نباشد و برای انسانیت احترام قائل شود. روابطش با جمع بر اساس تفاهم مشروع باشد، در راه خدمت به جامعه گام بردارد و عدالت اجتماعی را رعایت کند. آماده کردن فرد برای ورود در زندگی اجتماعی تا سن ۲۱ سالگی ادامه خواهد داشت و از طریق شرکت دادن او در کارهای خانوادگی، در شورای خانوادگی و همراه بردن او به جامعه امکان پذیر است. به مفهوم عام آن از همان روزهای اول تولد آغاز می شود. در سنوات بعد بر اساس کتب دینی ما برای هر سال و حتی هر چند ماهی برنامه ای معین شده که برای اطلاع بیشتر باید به آنها مراجعه کرد مثلاً در سه سالگی باید فرم سجده کردن را بیاموزد، در پنج سالگی ادای شهادتین، در هفت سالگی نماز و... این کار از راه عمل والدین و شرکت دادن کودک در مجامع دینی امکان پذیر است. اخلاق به مفهوم مجموعه اصول حاکم بر روابط انسانی و پاسداری این روابط

باید از همان ماه های اول تولد به کودک القاء شود. تربیت بدون اخلاق، پرورش جنایتکار زیرک است. در سایه پرورش اخلاقی صفت ها و قدرت های خداوندی، فضائل بزرگ عقلی چون امانت، شجاعت، احتیاط و تهور در او بیدار می شود و کودک برای ادامه زندگی خود ضوابطی را بر می گزیند. والدین وظیفه دارند فرزند را برای کسب مهارتی در انجام یک شغل تربیت کنند و کار و هنری بدو بیاموزند تا در سایه آن بتواند به ادامه زندگی بپردازد و سربار دیگران نباشد. برای یافتن روحیه ای متناسب در کسب یک شغل لازم است والدین درد و رنج ناشی از کار خود را به رخ او نکنند و از کار خود گله مند نباشند. از دیگر مسائل آموزشی، ارزش پول است. می توان آن را وسیله ای برای حفظ آبرو و ادامه حیات معرفی کرد و یا یک هدف که غرض، وصول به آن باشد که البته فرم اول آن مورد توصیه اسلام است. کودک محلی را لازم دارد تا در آن بتواند تنها باشد و در عالم خود سیر کند. اگر تهیه اطاقی برای او ممکن نیست لااقل گوشه ای از اطاق مسکونی باید در اختیار او باشد تا در آن بتواند اسباب بازیهایش را ردیف کند و در عالم خود با خود سرگرم بماند. در سنین بالاتر لازم است محل خواب او از پدر و مادر و خواهر یا برادرش جدا باشد. بسیاری از مسائل ضروری برای زندگی کودک از واجبات و محرمات و حقوق و حدود، متناسب رشد و سن او باید به وی آموخته شود و این امر آنقدر باید وسعت داشته باشد که مسائلی در حدود شئون زندگی، خانوادگی و ازدواج هم مطرح شود. بسیاری از والدین از دادن پاسخ به سؤالات کودکان ابا دارند و می گویند "رویش باز می شود" و یا زمینه را طوری فراهم می کنند که کودک جرئت نکند مسائل خود را از والدین بپرسد. این امر به زیان خانواده و کودک است. کودک بالاخره برای پرسش های خود پاسخ پیدا می کند، اگر پدر و مادر از زیر بار آن شانه خالی کنند، از غیر و از افراد غیر مطلع و اخیانا سودجو و مغرض پرسش خواهد کرد. پس بهتر است خود والدین که از همه کس به او دلسوزتر و مراقب ترند به گونه ای برای سؤالاتش پاسخ ارائه دهند. کودک نیازمند بازی است و بازی زمینه رشد او را فراهم می کند. کودک در خانه نیازمند کسی است که با او همسان باشد، مثل او بیندیشد و مثل او رفتار کند.

این احساس برای تنها فرزند خانواده بیشتر به چشم می آید. برای رفع این نیاز است که در تربیت اسلامی توصیه شده است والدین گاهی خود را به جای یک کودک بگذارند و با او بازی کنند. پیامبر (ص) همین روش را درباره حسنین اعمال می کرد حتی خود را همچون شتری خم می کرد که دو فرزندش بر دوش او سوار می شدند. زندگی همیشه غذای گرم و بستر نرم نیست. همیشه راحت و فراغ نیست گاهی محرومیت هایی وجود دارد که طفل باید با آنها مانوس شود. روی این نظر اصراری نداشته باشیم که کودک همه وقت متنعم به کل نعمت ها باشد و نیز اصرار نکنیم که زندگیش همیشه توأم با موفقیت باشد. لازم است او مزه شکست، گرما و سرما، تشنگی و گرسنگی، آسایش و رنج را بچشد و برای زندگی دنیای آینده که توأم با این تضادهاست آمادگی یابد. از مسائل دیگر، آموزش دنیای متفاوت زن و مرد است که باید از راه عمل و رفتار والدین دریابد. لغزیدن، افتادن، مجروح شدن، درد و خوشی، جزو زندگی است. لازم نیست کودک همیشه و همه وقت در این زمینه ها حمایت ببیند چون در آن صورت فردی بی عرضه و ناتوان خواهد شد. از دیگر مسائل، آموزش خوش بینی نسبت به زندگی است. نباید وضعی به وجود آید که او از زندگی احساس دلسردی کند. والدین نباید از زندگی در برابر کودک شکوه کنند و در نتیجه او را به آینده بدبین نمایند^۱

۱. منبع سایت تبیان مقالات مربوط به تربیت مذهبی

نتیجه گیری

با بررسی به عمل آمده به این مهم خواهیم رسید که دختران و مادران آینده ، میتوانند همپای مردان برای ظهور مولایشان ، آقا امام زمان (عج) مفید و مثمر ثمر باشند و ملاک برای اشاعه ی فرهنگ مهدویت و اینکه کدام یک برای این کار افضل است ، مرد یا زن ، مرد بودن یا زن بودن نیست بلکه به تقوا و پرهیزکاری است.

هرکس میتواند با رفتار خوب خود انسان های زیادی را به این راه ، که صراط مستقیم است بیاورد و یا با کج رفتاری هایش مردم را گمراه کند ، و آوردن مردم به راه درست سعادت می خواهد.

بانوان با انجام اصلی ترین وظایفشان که خوب شوهرداری و تربیت فرزندان است می توانند سربازان امام زمان (عج) تربیت کنند در نتیجه زنان با پرهیزکاری گامی بلند به سوی ظهور حضرت مهدی(عج) خواهند برداشت.

همچنین بانوان تحصیلکرده می توانند با تبلیغ و تدریس معارف و احکام و چیزهایی که به ظهور منجی بشریت امام زمان (عج) کمک میکند قدمی دیگر به سوی این کار بردارند.

همچنان که در طول تاریخ زنان بی شماری بوده اند که در عصر خودشان تاثیرات به سزایی در جامعه شان داشته اند ، در عصر فعلی هم زنان می توانند یک اسوه باشند.

فهرست منابع

* قرآن کریم

- ۱- اسلامجو ، حامد ، پرسش های شما و پاسخ های آیت الله بهجت، آخرین وصی ، ۵۲ ، ۱
- ۲- امام خمینی ، صحیفه ی امام ، ج ۱۴
- ۳- پروین ، سلینا ، تاملی بر جایگاه زن از دیدگاه امام خمینی (ره) ، ج ۲
- ۴- تونه ای ، مجتبی ، الفبای مهدویت ، ۱۳۹۰ ، مشهور ، ۲۴ ، ۱
- ۵- جوادی آملی ، عبدالله ، زن در آینه ی جلال و جمال ، اسراء
- ۶- حیدری کاشانی ، محمد باقر ، سلوک مهدوی، ۱۳۸۶ ، سبط النبی ، ۱ ، ۱
- ۷- ربانی خوراسگانی ، محمد صادق ، بررسی کارکرد های اجتماعی انتظار حضرت مهدی (عج) در ایران معاصر، ۱۳۹۳ ، ۲ ، ۱
- ۸- سبحانی ، جعفر ، فروغ ابدیت، ۱۳۷۴ ، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه ی قم ، ۱۰ ، ۱
- ۹- علامه مجلسی ، بحارالانوار ، ج ۵۲
- ۱۰- کافی ، ج ۱
- ۱۱- معین الاسلام، مریم ، زن در اسلام، ۱۳۸۴ ، علامه طباطبایی ، ۱ ، ۱
- ۱۲- ناطقی، محمدتقی ، زن در اسلام، ۱۳۸۴ ، علامه طباطبایی ، ۱ ، ۱
- ۱۳- Fa.wikishia.net